

Azadîa rastî çî ye?

Sîndkirin gring e li welatê me u li ‘edetê me. Eve he hindek behsa sîndkirina Emrîke dikit:

Seruk, dadwer, berevan, u serbaz pêtivî ye sînd bixwin bu welatê xu u bu desturê. Piştî hilbijartina xu, serukê Emrîke li kumbînê sîndê dixwit. Pêtivî ye ew destê çepê li ser Incîlê deynit u destê rastê rakit u sîndê bixwit dê bi wucdan desturî kar bînit. Sînda wî eve he ye:

Ez eve cidî sîndê dixwim ku ez dê bi rastî karê serukê bigirim u dê desturê Emrîke parêz kim u parêzim.

- Sînda serukê, li desturê Emrîke

Li dadgehê, pêtivî ye polîs u şahid sîndê bixwin da rastî bêjin u tiştek dî nabêjin.

Heker muşextî divêt cînsê Emrîke werbigirit, pêtivî ye biçit kumbînekê u destê rastê rakit u dilsozîa Emrîke sînda bixwit. Ewan jî pêtivî ye bêjit dilsozîa welatê kevin nîne.

Heker miruvek dibit dixtur li Emrîke, pêtivî ye sînda namîs ya exlaq, sincî u pîşekar bikin bi

Sînda Hipokratik [Hippocratic Oath] yan Sînda Lezanye [Lasagna Oath].

Bîk u zava li mehrê ji berî Xwidê u xêzan u hevala sîndê dixwin dê he ji êk u dû bikin – heker jîan baş e yan ne baş e - heta êk ji wan mirit.

Deyk u bab yê bawerîa ‘Îsayê dîkin biçîkê xu bînin li dêrê u sînd ji berî Xwidê u xelkê dêrê dixwin da biçîk xudan dîkin bi rêka namîsa Xwidê.

Eve hemî numunêt sîndê ne yê cidî li ‘edetê Emrîke. Pêtivî ye em bînin bîra xu Xwidê paşayê me ye u ew destur u serukê me ye – u em pêtivî ye jîanê xu bijîn bi rêka namîsa Xwidê ye.

Wextê me rast yê hey u rastê bizanîn u tê bigehîn, dê bu me azadîa rastî hebit. Azadîa rastî ne bi sîasetê ye. Belê azadîa rastî bi dilê me ye. Tijî miruv yê heyn li welatekê “azad” dijîn, belê wan azad nîne çunku bi jîanê wan azadî nîne. U tijî miruv yê heyn li welatê Şuî ku azadî bi sîasetê nîne, belê ew miruv azadî yê heyn çunku rastî yê hey. Bila Rast bizane.